

Verksamhetsplan 2018

Värdegrund

Plattformen Civila Sverige mot människohandel (härefter Plattformen mot människohandel, eller Plattformen), är en partipolitiskt och religiöst obunden ideell organisation. Organisationen utgår från de mänskliga rättigheterna och ska enligt sina stadgar och antagen värdegrund:

- verka för att utsatta för alla former av människohandel och människohandelsliknande exploatering och prostitution ska få tillgång till sina mänskliga rättigheter och att människohandel ska motarbetas och förebyggas;
- bidra till ett samhälle där utsatta, de utsattas familj och de som riskerar att utsättas ska få möjlighet till ett värdigt liv och tillgång till sina mänskliga rättigheter;
- verka för implementering av aktuella internationella överenskommelser, konventions- och människorättsverktyg, utifrån principen om de utsattas bästa;
- arbeta med fokus på att samordna och kvalitetssäkra insatser som leder till en förbättrad och stärkt situation för de utsatta och deras familjer samt de som riskerar att bli utsatta, detta på såväl individuellt som strukturellt plan.

Plattformen mot människohandel utgår från den definition av människohandel som anges i FN:s Palermoprotokoll. Med internationella överenskommelser och andra människorättsverktyg avses: Europarådets konvention mot människohandel antagen i Warszawa 2005 och ratificerad av ett 40-tal länder, därav Sverige 2009; Europarådets Direktiv 2004/81/EC om medlemsstaters åtagande för utsatta från tredje land; EU Direktivet 2011:36 om medlemsstaters åtagande för att stärka tillgången till rättigheter för utsatta liksom i linje med de riktlinjer som dras upp i EU:s Strategi för att eliminera människohandel samt i enlighet med andra grundläggande dokument om mänskliga fri- och rättigheter för utsatta för människohandel och människohandelsliknande exploatering, såväl barn som vuxna offer, liksom de utsattas familjer.

Plattformens verksamhet består i att:

- erbjuda ett förbättrat stöd och skydd till utsatta samt deras familjer; från identifikation till akut och långsiktigt stöd och skydd samt att motverka re-trafficking.
- erbjuda erfarenhetsutbyte och stärka samarbetet mellan plattformens medlemmar
- samla in och förmedla organisationernas erfarenheter av möten med utsatta och väcka uppmärksamhet och bedriva lobby-arbete.
- vara en förmedlande, sammankopplande röst mellan civilsamhället och myndigheter samt även utanför landets gränser.
- samarbeta brett, utifrån ett mänskliga rättighetsperspektiv, för att utsatta för människohandel ska få tillgång till sin rättigheter.
- ta aktiv del av arbetet för att stärka lagstiftning, motverka efterfråga, samt förebygga och uppmärksamma trender och riskgrupper.
- bevaka och underlätta implementeringen av internationella dokument som Sverige ratificerat.

Ambitioner och aktiviteter under 2018

1. De utsattas röst

Plattformen är civilsamhällets röst och samlar in statistik och berättelser från möten med utsatta. Därmed kan deras situation och behov synliggöras. Vi vill väcka uppmärksamhet om utsattas situation och skapa förutsättningar att tillmötesgå deras behov.

Vi avser fortsätta arbetet med att samla in uppgifter via vårt framtagna formulär om civilsamhällets kontakter med utsatta för människohandel och exploatering. Det ger möjligheter att aggregera data och ta fram samband. Vi kommer att skicka in en rapport till nationella lägesrapporten med siffror för det gångna året och olika analyser av insatserna och de hjälpsökandes behov utifrån underlaget i statistiken. Vi ser gärna att fler organisationer fyller i data.

2. Fokusfrågor

Plattformen samverkar för att utsatta för människohandel och exploatering ska få tillgång till de rättigheter som de enligt internationella direktiv och konventioner har. Att utveckla samordningen och förbättra insatserna och nå särskilt utsatta grupper är ett övergripande mål för verksamheten.

Plattformen planerar under 2018 att framför allt bedriva påverkansarbete kring 2 huvudfrågor;

- *stärkta möjligheter till skydd i Sverige:*
att risken att utsättas för människohandel (oavsett kön) skrivs in i flyktingparagrafen 4:1 Utlänningslagen (UtlL) samt att verka för att s.k. dubbelt utsatta kvinnor som löper risk att utsättas för repressalier eller förtryck till följd av sin utsatthet kan erhålla skyddsstatus som flykting, som enligt dagens lagstiftning ger juridisk möjlighet till familjeåterförening. Vi ser här också att det behövs ökad information och kunskap om möjligheter att ansöka om asyl pga risk för re-trafficking genom att ansöka om uppehållstillstånd pga utsatthet pga kön enligt 4:1 UtlL såsom flykting, pga risk för tortyr enligt 4:2 UtlL såsom alternativt skyddsbehövande samt enligt 5:6 UtlL då det enligt 11 § tillfälliga BegränsningsL skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande att avvisa eller utvisa den utsatta.
- *stärkt skydd till medföljande barn*
att offrens barn som upplever människohandel ska synliggöras som en utsatt grupp, och få den hjälp och det stöd de är i behov av. Vi ser behov att undersöka vad en status som brottsoffer för denna grupp skulle kunna innebära och om det skulle kunna leda till en stärkt tillgång till adekvat stöd och rättigheter. Vidare ser vi behov av utvecklade rutiner lokalt och stärkt samarbete mellan aktörer för att fånga upp barnens behov och tillgodse dessa.

Strategier för att bedriva arbetet planeras och genomförs under ledning av styrelsen och i samråd med medlemmar samt i samarbete med nätverkskontakter.

3. Nationellt Stödprogram

Vi driver ett Nationellt Stödprogram där certifierade aktörer ger stöd och hjälp till offer för människohandel när samhällets ansvariga myndigheter av olika orsaker inte gör det eller bekostar detsamma. Nationella Stödprogrammet innebär att kvinnor som är offer för människohandel och annars inte hade kunnat erhålla det stöd och den hjälp som de har behov av och även rätt till enligt internationella konventioner och direktiv, kan få tillgång till detta via de certifierade boendena. Detsamma gäller deras medföljande barn.

Stödprogrammet har ambitionen att bli rikstäckande och att bibehålla och utveckla kvalitet och rutiner för hjälpsatser samt att nå fler utsatta. Vi vill även 2018 arbeta för att förbättra och stärka möjligheterna att identifiera offer för människohandel och att förmedla identifierade offer till skydd, stöd och information.

Vi förväntar oss 2018 att kunna fortsätta bedriva stödprogrammet i den form som resurserna tillåter. Vid författandet av denna Verksamhetsplan är det oklart om, när eller hur mycket medel till programmet som inkommer under 2018.

4. Kunskaps- och erfarenhetsutbyte

Plattformen har medlemmar från olika organisationer och expertområden. Plattformen vill, genom att anordna erfarenhetsutbyten, utveckla vägar för att inspirera och stärka medlemmarna i arbetet mot människohandel och för att ge stöd till utsatta. Plattformen vill fortsätta erbjuda erfarenhetsutbyte och stärka det operativa samarbetet mellan plattformens medlemmar liksom med samverkanspartners. Plattformen samarbetar brett och samordnar kontakter mellan olika aktörer för utbyta kunskap samt skapa nätverk och bredda kompetens. Ett antal plattformsmöten per termin planeras 2018 under olika teman med inbjudna gäster för kunskapsinhämtning och erfarenhetsutbyte.

5. Utbildning och information

Plattformen har gått in som partners i en nordisk projektansökan kring implementeringen av Istanbul konventionen och Palermo-protokollet, lett av den danska organisationen "Reden International". Styrelsen kan under året komma att besluta att ansöka om egna medel för andra projekt. T.ex. om utbildningstillfällen för personal på medlemsorganisationer och inom nätverksorganisationer om människohandel eller andra projekt som gagnar vår övergripande målsättning om förbättrat stöd, ökad kunskap och stärkta rättigheter. Det finns idéer om att utveckla informationen på hemsidan och olika språk.

6. Övervaka och rapportera

Vi övervakar implementeringen av internationella direktiv och rapporterar till GRETA, TIP och medverkar i olika former av undersökningar, enkäter och forskningssamarbeten för att bidra till att genomlysas arbetet mot människohandel. Plattformen avser fortsätta övervaka och rapportera om implementeringen av internationella dokument. Plattformen kommer vidare fortsätta ha dialog med olika samverkande myndigheter och beslutsfattare liksom forskare samt verka för att underlätta för att genomföra insatser som kan leda till förbättrat stöd och skydd till utsatta. Plattformens styrelse kan komma att tillsätta arbetsgrupper för att tex avge remissvar och/eller skriva rapporter.

7. Samordning och samverkan

Vi vill även underlätta för samhälle och myndigheter att implementera internationella direktiv och deltar därför gärna i utbildningar och formella och informella samtal för att lösa hinder, överbrygga motsättningar och skapa nya former för samarbete, allt utifrån allas olika mandat, roller och funktioner och i en anda av att verka för de utsattas bästa i fokus.

Vi vill säkerställa att myndighetersinsatser verkligen är till hjälp för utsatta och deras familjer. Vi vill också säkerställa att det finns en förståelse för och ett hänsynstagande till de konsekvenser som beslut kan få för sårbara grupper som riskerar att utsättas för människohandel.

Under 2018 vill Plattformen följa upp överflytten av samordningsfunktionen till Jämställdhetsmyndigheten, genomförandet av den nationella handlingsplanen och bidra till en uppdatering och utvidgning av MMMn (Manual vid Misstanke om Människohandel).

8. Gränsöverskridande kontakter

Plattformen är aktiv medlem i EU Civil Society Platform Against Human Trafficking arrangerat av EU-kommissionen och deltar på möten med kommissionen och övriga medlemmar två gånger per år. Vidare samarbetar Plattformen med CBSS (Council of Baltic Sea States) för att underlätta transnationellt samarbete och metodutbyte och ge input till olika CBSS-projekt. Under år 2018 avser Plattformen sträva efter fördjupat samarbete med nordiska kollegor och arrangerar därför bl.a. en heldag för erfarenhetsutbyte mellan NGOs i Finland, Danmark och Sverige